

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : D. CHEBAPCI

APARE ODATĂ PE
SĂPTĂMÂNĂ

PROPRIETAR : I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an . . . . . 30 Lei
Pe 6 luni . . . . . 16 »
Pe 3 luni . . . . . 8 »

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă portul

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REPRODUCȚIA INTERZISĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

91, — Căminul Dămboviței — 91.

Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechi 2 Lei

Cine primește două numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat.

S U M A R

Grigore Păucescu, schiță biografică de D. Chebapci.
Jurisprudență Română :

Inalta Curte de Casație, secția II-a : *Iosif I. Stoian*,
apel electoral.

Curtea de Apel București, secția II-a : *Zaharia G. Turturică*,
dat judecății pentru lovire în contra părintelui său.

Idem secția III : *G. H. Tudorache cu Victoria și St. Gheorghiu*.

Idem : *Eleonora A. Anagnostopolu cu N. N. Luscan*.

Legea Repausului Duminical.

Informațiuni. — Bibliografii

GRIGORIE PĂUCESCU

Mulți au scris despre el, unii din acei ce au copilarit și au învățat la un loc, alții din aceia ce i-au fost colegi în magistratură, cei mai mulți din aceia ce au luat parte la interesele publice alături de el. S'ar părea că totul s'a zis la vreme, și că n'ar mai fi de zis aproape nimic, tocmai acum.

Despre bărbați însă cu însușirile lui **Păucescu**, s'a zis prea puțin, iar noi ca colegi nu putem trece cu tăcere pe acela care a fondat ziarul «Dreptul», ce s'a ilustrat în Barou, și a adus servicii mari, ca magistrat.

Studiile secundare le-a făcut în București, iar Dreptul, în Franța, la Paris.

Păucescu, avea focul sacru al științei Dreptului și el l'a desfășurat mai cu seamă pe când era Procuror la Inalta Curte de Casație.

El avea emuli pe alții, tot atât de demni și atuncea, advocații ce pledau, nu îndrăzneau a veni nepregătiți, căci se așteptau la concluziunile unui

procuror, plin de învățatură, ce, cu dragoste și căldură, îmbrățișa cestiunea supusă desbaterilor, ce, cu logică sănătoasă, despiciând în două cestiunea de fapt și de drept, făcea să răsare lumina, adevărul, în partea în care se afla, și, da adevărata talmăcire a legii. **Păucescu**, dinpreună cu alții, au lăsat o amintire de acele timpuri în care rivna de învățatură, dorința de progres, de triumful adevărului și al dreptății, era emulațiunea lor.

Retrăgându-se din magistratură, el s'a dedat pe de o parte ocupațiilor literare, scriind în «Convorbiri literare» iar pe de alta, a îmbrățișat cariera de avocat unde avea un câmp larg spre a desfășura întinsele lui cunoștințe juridice, spre a arăta farmecul vorbirii sale, metoda, claritatea, în espunere, și mai ales acea putere de judecată sigură, ce el o avea asupra cestiunii de fapt, și a acelei de drept. El a trecut drept unul din fruntașii baroului, covârșindu-i prin desinteresare. Despre **Grigorie Păucescu**, nu se poate spune, ceea ce s'a zis și s'ar putea încă zice : *lingua vana, manus rapacissimae*.

De un temperament liniștit, el se aprindea vorbind, încălzit fiind de dreptatea cauzei ce o apăra ; ajutat de adâncile cunoștințe juridice, și, mai cu seamă, de dulceața expresiunilor, susținută de puternica-i judecată, cu care scotea mezul cestiunii, el pironia atențiunea tuturor.

Grigorie Păucescu a fondat ziarul «Dreptul» ce, mai ales, în acele timpuri, au adus mari servicii.

El a scris tratatul : „*Despre Obligațiuni*“, unde este concentrată puterea de judecată a acestui bărbat, și unde se oglindesc vastele sale cunoștințe.

Mic la trup, dar mare la suflet; fizicește slab, intelectual, el era unul din aceia cari, până acum, ca puțin printre semenii, au dat mai multe dovezi de energia activității intelectuale, pe care o desfășura pe arena judiciară, politică și literară. Bun la suflet, ca mai toți oamenii învățați, căci răutatea și zavistia nu se prind de ei, ele fiind zestrea celor inculți și pedanți; se deosebea însă de mulți învățați prin aceea că asculta cu atențiune, serioșitate și bună voință, părerile altora, chiar când acele nu se potriveau, ori contraziceau, în adins, părerile exprimate de el, prin scriere.

În viața politică el încă a desfășurat o activitate mare, și era prenumărat între cei mai inteligenți și cei mai învățați membri din partidul conservator, unde a stat până la 1894, când desperat, obosit și amărât că nu isbutise a împăca neînțelegerile din sinul partidului, s'a retras.

Mulți au găsit o vină în această retragere; această părere însă eu nu am împărtășit-o și nici nu o împărtășesc, pentru că, nici nu există mare deosebire între partide. Dacă este vre o deosebire între cele două partide politice, stă numai în corectitudine, în lealitate și francheța de a governa, iar nici de cum în realizarea unor idei exprimate printr'un program. În partidul azi în opozițiune, găsim: pe conservatorii propriu ziși, pe junimiști și pe radicali. — Păucescu, a stărut timp de 3 ani neconținut să înlăture vrajba din partid, și el era cel mai devotat șefului conservatorilor, de care nu s'ar fi despărțit dacă ar fi isbutit a împăca pe membrii familiei conservatoare.

Păucescu, în viața privată, poate fi luat ca model de regularitatea vieții, ca soț și părinte, el era tot ce poate mai bun; cu cunoscuții și amicii săi, îi plăcea a se întâlni și a le vorbi. Nu pot uita impresiunea ce mi-o lăsa, după ce mă despărțeam de acest om, în urma unei conversații de 15 minute îmi ziceam, el îmi pare tipul blând plăcut și deschis al românului, sau mai nemerit, al puiului de român. Dacă viața nu i-a fost lungă ea a fost rodnică și spornică, noi pierdem în el pe unul din cei mai buni jurisconșulți ce-i am avut, societatea perde pe cetățeanul onest și virtuos, familia pe soțul credincios, devotat și pe părintele iubitor.

D. Chebapei.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, SECȚIA II

Audiența de la 30 Aprilie 1897

Președenția D-lui C. E. SCHINA Prim-Președinte

Joseph I. Stoian, apel electoral

Drept electoral. — Cens. — Colegiul I de Cameră. — Colegiul I de Senat. — (Art. 58 și 59 din Constituțiune. — Art. 2, 3, 15, 35 și 8 din legea electorală).

Pentru ca cineva să poată exercita într'un județ dreptul electoral în colegiul I de Cameră și Senat, când nu este dispensat de cens pentru acest din urmă colegiu, nu este suficient a plăti numai simpla dare a căilor de comunicațiune în acel județ, servindu-se de censul ce ar avea în proprietăți situate în alte județe, ci trebuie să poseadă imobile și în județul în care cere a figura ca alegător, putându-și însă complecta censul cu imobilele ce ar avea în alte județe.

Decisiunea No. 241/97. — Respingerea, dupe o divergență, a apelului făcut de Iosef I. Stoian contra sentinței electorale a tribunalului Dâmbovița cu No. 99/97.

Curtea, ascultând citirea raportului făcut de d-nul consilier C. Stephănescu;

Pe apelant în susținerea apelului;

Curtea deliberând,

Având în vedere că apelantul cere ca, reformându-se sentința tribunalului de Dâmbovița, densus să fie înscris în colegiul I de cameră și de senat al aceluși județ;

În cea ce privește cererea sa de a fi înscris în colegiul I de cameră;

Considerând că după dispozițiunile articolului 58 din Constituțiune și 2 din legea electorală, corpul electoral este împărțit pe județe; că dar prin articolele, ce imediat urmează, adică 59 din Constituțiune și 3 din legea electorală, se declară că fac parte din colegiul I de cameră acei ce au un venit funciar, rural sau urban, de lei 1200 este învederat că legiuitorul a înțeles a vorbi de acei ce au acest venit în acel județ; că legiuitorul a voit să formeze, în fie-care județ, un colegiu al proprietarilor aceluși județ și prin urmare n'a putut să înțeleagă că acei ce n'au nici o proprietate în acel județ să facă parte din acest colegiu;

Considerând că această voință a legiuitorului să învederează și din dispozițiunile art. 15 al legii electorale care admite că veniturile fondurilor situate în diferite județe să fie ținute în seamă pentru complectarea censului cerut de lege; căci din momentul ce veniturile dintr'un județ nu pot servi de cât spre complectarea censului într'un alt județ, — ceea ce presupune un venit funciar și în acest județ, — urmează învederat că ele nu pot fi ținute în seamă pentru a crea dreptul de cens unei persoane într'un județ unde dânsa n'are nici o proprietate;

Considerând că ast-fel fiind dispozițiunile art. 35 din legea electorală după care fie-care alegător este în drept a-și alege domiciliul său politic în județul unde-și plătește darea directă sau unde-și are proprietatea sa principală sau stabiliment, nu pot fi interpretate în înfe-

lesul că acela ce-și plătește căile de comunicare într'un județ poate vota într'acel județ în colegiul I de cameră cu toate că n'au nici o proprietate în acest județ; că o asemenea interpretare ar fi în contradicție învederată cu înțelesul ce s'a stabilit că rezultă din dispozițiunile citatelor articole 59 și 3; că dar trebuind a pune în concordanță aceste articole, înțelesul articolului 35 nu poate fi altul de cât acela că dreptul de alegere prevăzut printr'însul este subordonat condițiunei că alegătorul să însușească în colegiul județului în care voește să fie înscris cerințele legii pentru a fi înscris în colegiul aceluși județ și prin urmare pentru a putea pretinde a fi înscris între alegătorii colegiului de proprietari al unui județ să aibă neapărat o proprietate și în acel județ; că dacă legiuitorul s'a ocupat de domiciliu politic în acest articol a fost mai cu seamă pentru a reglementa cazul când o persoană întrunește condițiunile cerute de lege pentru a figura ca alegător în mai multe județe, și în acest caz i-a lăsat facultatea, — îndeplinind neapărat formalitățile prescrise de acest art. 35, — d'a opta pentru unul sau altul din aceste județe; că numai într'un asemenea caz există dreptul de opțiune pentru alegător rezultă și din termenii finali ai articolului 35 când se zice: «pentru a nu figura de cât într'o singură listă» ceia ce presupune că alegătorul întrunește pentru fie-care din județele de-a fi înscris în lista electorală a colegiilor acelor județe; că dar pentru a putea pretinde în specie că optează pentru colegiul I de cameră din județul Dâmbovița, adică pentru colegiul proprietarilor funciari din acel județ, trebuia să fie proprietar în acel județ;

Considerând că este constant în specie că apelantul nu posedă nici o avere imobiliară în județul Dâmbovița și că averea cu care prelinde să fie înscris în acest județ o are în județul Iași;

Pentru aceste motive cererea sa de a fi înscris în colegiul I de cameră în județul Dâmbovița este nefondată;

În ceia ce privește cererea de a fi înscris în colegiul I de senat din acel județ;

Considerând că pentru motivele sus arătate apelantul nu poate cere înscrierea sa în acest colegiu cu venitul funciar din județul Iași și nu dovedește cu nimic astăzi în instanță că s'ar afla în unul din casurile de dispensă de cens prevăzute de art. 8 din legea electorală; că deci și în această privință apelul său urmează a fi respins;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge apelul.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, SECȚIUNEA II

Audiența de la 17 Februarie 1897

Președenția D-lui ATH. C. KIVU, Președinte

Deciziunea corecțională No. 178

Zaharia G. Turturică dat judecății pentru delictul de lovire comis în persoana tatălui său Gh. Turturică

Competință. — Lovire simplă. — Lovituri simple aplicate de un fiu părintelui său. — Dacă calitatea părintelui schimbă natura delictului. — Ce instanță este competentă a judece un asemenea delict. — Judecătoriele de ocoale. — Art. 238 și 243 codul penal și art. 71 din legea judecătorilor de pace.

Competință. — Contravențiuni și delict de compe-

tința judecătorilor de ocoale. — Asemenea delict judecate de tribunalele corecționale în prima instanță. — Ne-declinarea competenței tribunalului de către vre-o parte. — Dacă asemenea sentințe mai sunt susceptibile de apel. (Art. 188 pr. penal)

1) *Delictul de lovire simplă, prevăzută și pedepsită de art. 238 din codul penal, este de competența judecătorilor de ocoale a'l judeca.*

Loviturile simple aplicate de un fiu părintelui său de și constituie delictul prevăzut de art. 243 din codul penal, însă calitatea de părinte a pacientului neconstituind de cât o circumstanță agravantă a delictului de lovire care atrage dupe sine maximum pedepsei prevăzută de art. 238 codul penal, fără a schimba câtuși de puțin natura delictului, urmează că delictul își conservă caracterul său primitiv și ca atare este de competența judelei de ocol a'l judeca în prima instanță.

2) *Contravențiunile și delictele date de legiuitor în competența judecătorilor de ocoale a-le judeca în prima instanță, se vor putea judeca și de tribunalele corecționale în prima instanță, fără drept de apel, dacă vre o parte n'a cerut trimiterea procesului la judele de ocol.*

S'a ascultat: d-l avocat Tășulescu, care a asistat pe inculpatul Zaharia Gh. Turturică, în susținerea apelului, precum și d-l procuror I. Stambulescu, în concludiuni.

Curtea deliberând,

Asupra apelului făcut de inculpatul Zaharia G. Turturică în contra sentinței No. 861 din 1896 a trib. Ialomița, prin care i s'au anulat opozițiunea ce făcuse în contra acelei cu No. 490 din 1896, rămânând condamnat la zece zile închisoare corecțională pentru loviri aplicate tatălui său;

Ascultând pe d-l procuror în concludiuni și pe inculpat care a avut cel din urmă cuvântul în apărare;

Având în vedere că inculpatul este dat în judecată pentru că în ziua de 24 Februarie cu voință a aplicat lovituri tatălui său Gheorghe Turturică, dândul cu capul de un salcâm, fapt pentru care tribunalul întemeiat pe procesul verbal dresat de Primarul comunei Fetești a făcut aplicațiunea art. 238 combinat cu 243 și acesta cu 60 cod. penal și în lipsa inculpatului a pronunțat condamnarea;

Că inculpatul făcând opozițiune s'a prezentat înaintea tribunalului în ziua de 23 Septembrie, când s'a obținut amânarea pentru auzirea unui martor și la 14 Octombrie 1896 fiind ficsată pentru judecare neprezentându se i s'au anulat opozițiunea;

Având în vedere că după dispozițiunile art. 71 din legea judecătorilor de pace, acestea sunt tribunale corecționale, și judecă în prima instanță delictele prevăzute de art. 238 cod. penal, iar articolul 188 pr. penală, prevede că contravențiunile și prin analogie și delictele date în competența judecătorilor de pace se vro

judeca de tribunal în prima instanță, dacă vre-o parte n'a cerut trimiterea procesului la judele de pace;

Considerând că de și inculpatul a fost dat în judecată pentru delictul prevăzut de art. 243 cod. penal, însă, calitatea de părinte a pacientului, ne constituind de cât o circumstanță agravantă a delictului de lovire care atrage dupe sine maximul pedepsei prevăzută de art. 238 cod. penal, fără a schimba cătuși de puțin natura delictului, fie maximum pedepsei pe care judele de pace este în drept a o pronunța ca judecător corecțional, urmează că delictul și conservă caracterul său primitiv și ca atare intră în competența judelei de pace în prima instanță;

Că inculpatul nedeclinând competența tribunalului de a-l judeca, sentința dată de acesta este dată în ultima instanță și apelul de față inadmisibil;

Pentru aceste motive, și în unire cu concluziunile d-lui procuror, în majoritate, declară inadmisibil apelul făcut de inculpatul Zaharia Gh. Turturică.

(ss) A. Stoicescu, I. Cerchez, T. T. Djuvara.

(ss) p., greșier, A. Bahrim

Opiniune

Având în vedere cererea ministerului public de a se respinge apelul ca inadmisibil, pe motiv că faptul imputat apelantului ar fi un delict de competența judecătorului de ocol și că prin urmare tribunalul a judecat afacerea în prima și ultima instanță;

Având în vedere art. 208 pr. criminală;

Considerând că în baza acestui text de lege ministerul public are facultatea ca și cele l'alte părți acolo enumerate de a cere la cas când faptul este numai o contravențiune, anularea sentinței și trimiterea procesului înaintea tribunalului polițienesc, actualmente judecătorul de ocol; că în lipsă de o asemenea cerere fie din partea ministerului public, fie a părții civile sau a preveniturii. «Curtea trebuie să pronunțe pedeapsa . . . »;

Considerând că, în cauză, ministerul public nu conchide la anularea hotărârii ca dată fără competență, și trimiterea afacerii la judele de ocol, cum prescrie sub notatul articol 208 ci la respingerea apelului ca inadmisibil pentru că sentința ar fi dată în prima și ultima instanță;

Considerând că din sus enunțatul text reiese că legea în materie penală nu voescă ca erorea comisă de tribunal arogându-și o competență ce nu o are să fie acoperită chiar când partea atacă în apel sentința;

Că, în asemenea cazuri, sentința sa se anulează ca dată fără competență și Curtea trimite afacerea la judele de ocol sau dacă părțile nu cer aceasta, Curtea examinează procesul și pronunță pedeapsa, măcar că faptul ar fi numai o simplă contravențiune;

Că dar Curtea cată să statueze conform art. 207 și 208 proc. criminală, asupra apelului;

Considerând că existența delictului de lovire comis de apelant se stabilește cu probele pe care se bazează sentința apelată, că pe lângă acele dovezi, a recunoscut

în parte faptul ce i se impută chiar înaintea Curței;

Că pedeapsa pronunțată de tribunal este proporționată cu gravitatea faptului, căci inculpatul a lovit pe tatăl său.

Pentru aceste motive suntem de părere a se respinge apelul și ase confirma sentința apelată.

ss) At. C. Kivu. N. Budișteanu.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, SECȚIA III

Audiența de la ... Martie 1897

Președenția D-lui G. N. BAGDAT, Președinte

Deciziunea civilă No. 15/97

G. H. Tudorache cu Victoria Stefan Gheorghiu și soțul Stefan Gheorghiu

Căsătorie. — Cine are eserițiul acțiunilor în timpul căsătoriei — Contestațiune. — Dacă femea poate eserițiune vre-o acțiune, în timpul căsătoriei, chiar în ceea ce privește bunurile sale dotale.

In timpul căsătoriei, numai bărbatul singur are eserițiul tuturilor acțiunilor de ori-ce natură, și femea este fără calitate a le intenta chiar dacă ar fi autorizată de bărbatul său.

Ast-fel este neadmisibilă contestațiunea făcută de femea la urmărirea imobilelor sale dotale de către un creditor al soțului său, această contestațiune trebuind a fi făcută de soț.

S'a ascultat d-l avocat C. H. Tudorache din partea apelantului G. H. Tudorache cum și d-l avocat Stefan Meilani din partea intimată Victoria Stefan Gheorghiu și soțului Stefan Gheorghiu.

Curtea deliberând,

Asupra apelului făcut de d-l G. H. Tudorache în contra sentinței cu No. 258*) din 1896 a tribunalului Ilfov, secția de Notariat, ascultând pe părți:

Având în vedere sentința apelată;

Având în vedere actele prezentate și concluziunile scrise;

Având în vedere că faptele în acest proces sunt: G. H. Tudorache, pune în urmărire silită imobilele din București, calea Văcărești purtând No. 194 și 196 colț cu strada Aurora No. 2 ca avere a debitorului său Dumitrache Bonciu, la această urmărire se face contestațiune de Victoria G. Ștefănescu Gheorghiu, cerând scoaterea de sub urmărire a sus menționatele imobile pe motiv că și sunt constituite dotă și tribunalul prin sentința apelată admite de fondată contestația și dispune scoaterea citatelor imobile de sub urmărire;

Având în vedere că apelantul în primul rând cere reformarea sentinței apelate și respingerea contestației pe motivul că în timpul căsătoriei numai bărbatul are exercițiul acțiunilor dotale de ori-ce natură, prin urmare contestatoarea n'are calitate să facă o asemenea contestație;

Având în vedere art. 1242 din codul civil;

Considerând că din dispozițiunile acestui articol rezultă că bărbatul singur are în timpul căsătoriei exercițiul tuturilor acțiunilor de ori-ce natură ar fi, și femea este fără calitate a le intenta chiar dacă ar fi autorizată de bărbat, că așa fiind apelanta n'a avut ca-

*) A se vedea această sentință publicată în No... din . . . 1897.

litate să facă această contestațiune, și deci apelul de față cată să fie admis ca întemeiat, iar sentința apelată să fie reformată, și contestația făcută de intimată respinsă ca fiind făcută fără calitate :

Pentru aceste motive, admite apelul făcut de G. H. Tudorache în contra sentinței No. 258 din 1896 a tribunalului Ilfov, secția Notariatului, și respinge contestațiunea făcută de Victoria G. Ștefănescu Gheorghiu cu autorizația soțului.

(ss) G. N. Bagdat, A. Eustațiu, D. Giuvaru.
grefier, (s) Carabela.

Opiniune

Sub-semnatul sunt de părere, că contestațiunea în specie nu este făcută fără calitate și aceasta pentru următoarele motive :

Principiul general fiind că ori-ce proprietar are dreptul de dispoziție și de reprezentare în privința proprietății sale, toate excepțiunile la acest principiu urmând a se interpreta în mod restrict; că dar dacă art. 1242 din cod. civil conferă numai soțului dreptul de a urmări pe debitorii și pe deținătorii averii dotale; această capitis deminutis a femeii nu se poate referi de cât la casurile anumite ale acestui text și trebuie să dispară pentru toate celealte, în cât reprezentarea averii dotale aparține soțului când e vorba de administrație sau de a întinde patrimoniul dotal prin revendicări sau urmărirea de debitorii, nu însă când e vorba de o simplă apărare a dotei existente, că dacă soțului i s'a atribuit numai reprezentarea ofensivă nu și aceea defensivă care deci rămâne în căderea femeii, că a dice contrariul ar fi a supune pe femeia dotală la discreția bărbatului căci nevoia bărbatului nu s'ar putea paraliza decât prin autorizarea judiciară a femeii, și pentru a obține o asemenea autorizare trebuie o procedură substanțială a cărei îndeplinire de multe ori n'ar fi materialmente posibilă față cu termenele fatale prescrise în asemenea materie, și apoi dacă teoria contrarie pretinde că femeia este decăzută de ori-ce ingerință în averea ei dotală, atunci ar trebui să decidă că nici nu poate face o cerere de autorizare în privința ei, consecință pe care de sigur nu o va admite, prin urmare aci fiind vorba de o contestație contra unei urmăriri îndreptate contra imobilului dotal femeia era în drept de a face singură acest act.

Dar afară de aceste considerațiuni de principii, în cazul de față, bărbatul, a luat și el parte la contestație autorizând pe femeia sa și iscăbind cererea alături cu dânsa și după restricțiunea art. 1242 trebuiesc considerate numai actele făcute fără știrea soțului nu însă acelea la care a luat parte fie chiar sub forma autorizării, căci de bună seamă cooperarea ambilor soți nu produce nulitatea actului, art. 1242 neputând fi înțeles în sensul că simpla participare a femeii ar fi un element de moralitate și de sigur că titlul ce 'și dă bărbatul la această colaborare e irelevant destul că dânsul să ia parte la actul judiciar respectiv.

Sunt de părere că contestatoarea a avut calitatea de a face.

(s) Flaișlen.

Audiența de la 5 Februarie 1897

Președenția D-lui ARISTIDE EUSTAȚIU, Consilier
Deciziunea civilă No. 28

Eleonora A. Anagnostopolu cu N. N. Luscan

Străin.— Proprietate rurală.— Dacă străinii pot dobândi imobile rurale.— Art. 7 din constituțiune.— Succesiune.— Străinul succedând imobile rurale în România.— Dacă le poate lua în stăpânire.— Cum poate dânsul să și ia partea sa din acele imobile.— Vânzarea lor.— Partea cuvenită străinului în bani.

Dupe art. 7 paragraful V din constituțiune, numai românii sau cei naturalizați români pot dobândi imobile rurale în România.

Această dispozițiune însă nu ridică străinilor exercițiul drepturilor civile și nu modifică întru nimic ordinea succesorală admisă de codul civil, ci numai interzice străinilor deținerea materială a imobilelor rurale, și prin urmare, ori de câte ori exercițiul unui drept civil nu implică într'un mod necesariu deținerea materială a unui imobil rural, trebuie recunoscut că străinul poate exercita acest drept civil.

Așa dar dreptul de a succede, un drept civil acordat străinilor ca și naționalilor, poate fi exercitat de străin, dacă, cu mijloace legale, se poate respecta principiul pus de constituțiune, că străinii nu pot deține imobile rurale în România.

Ast-fel pentru a concilia principiul dreptului pentru străini de a succede la averea de ori-ce natură a lui decujus, cu principiul că străinii nu pot deține imobile rurale în România, trebuie să se admită că imobilele rurale aflate în succesiunea la care ar participa un străin, trebuiesc vândute spre a se da străinului partea sa în bani.

S'a ascultat: d-nii avocați C. C. Arion și M. Antonescu, din partea apelantei Eleonora A. Anagnostopolu și d-l avocat N. Bălănescu, din partea intimatului N. N. Luscan.

Curtea deliberând,

Asupra apelului interjectat de Eleonora Anagnostopolu, cu autorizarea soțului, contra sentinței No. 146/96 a Trib. Buzău, prin care se admite în principiu, acțiunea de eșire din indiviziune intentată de apelantă și se ordonă facerea partagiului între comoștenitorii decedatului N. Luscan numai asupra averii mobile și imobile rurale urbană;

Având în vedere susținerile orale ale părților și concludiile lor scrise;

Având în vedere că din toate acestea rezultă, că N. Luscan, decedat *ab intestato* la 1895 în jud. Buzău, a lăsat ca moștenitori pe soția sa și doi copii legitimi, anume pe Nic. N. Luscan și pe Eleonora A. Anagnostopolu, apelanta, devenită străină prin căsătoria ei cu A. Anagnostopolu, supus grec; că apelanta a intentat, la 10 August 1895, acțiune de eșire din indiviziune contra fratelui și coeredelui ei, Nic. N. Luscan; că acesta a contestat, în baza art. 7 § V din constituțiune dreptul surorii sale d'a participa la averea succesorală imobiliară rurală a părintelui lor comun, de oare ce

conform citatului articol străinii nu pot dobândi imobile rurale în România; și că trib. Buzău, adoptând modul de a vedea al intimatului, a depărtat pe apelantă de la succesiunea imobilelor rurale ale tatălui ei dispunând ca partagiul să se exercite asupra averii mobiliare și imobiliare urbane a decedatului N. Luncan, autorul comun al apelantei și al intimatului;

Având în vedere art. 7 § 5 din constituțiune, care dispune că numai Românii sau cei naturalizați români pot dobândi imobile rurale în România;

Considerând că interpretarea unei dispozițiuni legislative nu se poate face în abstract, ci avându-se în vedere complexul legii din care face parte, legile anterioare, raporturile dintre actuala lege și cea precedentă precum și motivele care au determinat crearea dispozițiunilor celor noi;

Considerând că, în legislațiunea anterioară dispozițiuni cuprinse în art. 7 § V din constituțiune, străinii aveau dreptul în principiu d'a deveni proprietari rurali în România, sub oare care condițiuni;

Că, la 1879, cu ocaziunea modificărei unor dispozițiuni din constituțiunea de la 1866 s'a rădicat străinilor dreptul acela, fără însă să se atingă întru cât-va exercițiul din parte-le al drepturilor civile, sau să se modifice cât de puțin ordinea succesorală admisă de codicele civil;

Că, ast-fel fiind, ceea ce a voit legiuitorul de la 1879 să facă, cum rezultă din discuțiunile urmate atunci în Cameră și din corespondența diplomatică ținută între guvernul român și guvernele statelor străine, a fost ca să garanteze printr'o măsură generală posesiunea teritoriului român de către naționalii, fără însă să atingă drepturile civile acordate străinilor, chiar prin constituțiune;

Că ceea ce confirmă această interpretare, este faptul că nici la 1879, nici la 1884 cu ocaziunea modificărilor propuse a se face constituțiunei de la 1866, nimeni nu s'a gândit a modifica art. 11 din această constituțiune, articol care acoperă cu protecțiunea legilor averile streinilor ca și ale naționalilor, și prin urmare le feresc, pe unele și pe cele-lalte atât de confiscățiune, cât și de veră ce împedicare a liberei și legalei lor circulațiuni;

Că, prin urmare ceea ce constituțiunea interzice streinilor este numai deținerea materială a imobilelor rurale și ast-fel ori de câte ori exercițiul unui drept civil nu implică într'un mod necesariu deținerea materială a unui imobil rural trebuie să recunoaștem că străinul poate exercita acest drept civil;

Considerând că a admite, după cum se susține prin sentința apelată, că constituentul de la 1879 a voit a crea o incapacitate pentru străinii d'a succede *ab intestat* la bunurile imobiliare rurale, ar fi să credem că s'au introdus dispozițiunea pe care însăși constituțiunea le prescrie: căci dacă interpretarea sus enunțată ar fi exactă și în ipotesa unei succesiuni care s'ar compune din imobile rurale și la care n'ar avea drept de cât un singur erede, și acela străin ar trebui să declarăm succesiunea vacantă și s'o atribuim Statului, ceea ce ar fi o adevărată confiscățiune, prohibită de constituțiune prin art. 17 și o violare

a proprietății, pe care tot constituțiunea o declară sacră și inviolabilă prin art. 19;

Că, în sistemul de mai sus, nici rezervă, nici repotație, nici ordinea succesorală indicată de codul civil n'ar mai fi respectate, și ast-fel ar trebui să admitem fără nici o probă, că constituanta de la 1879 a putut să atingă atât de profund ordinea socială existentă atunci fără să exprime prin nimic această a sa voință;

Că, ast-fel fiind, câtă să admitem că dreptul de a succede, un drept civil acordat străinilor ca și naționalilor, poate fi exercitat de străini, dacă, cu mijloace legale, se poate respecta principiul pus de constituțiune, că străinii nu pot deține imobile rurale în România;

Că, trebuind a concilia principiul dreptului pentru străini de a succede la averea de orice natură a lui *decurus*, cu principiul că străinii nu pot deține imobile rurale în România, câtă să admitem că imobilele rurale, aflate în succesiunea la care ar participa un străin, trebuie să se vinde și a se da streinului partea sa în bani;

Că dreptul de a lua în bani partea succesorală dintr'un imobil este admis de principiile generale, ale codicelui civil; în adevăr art. 736 al. 2 cod. civ. prevede cazul când imobilul succesoral nu se poate împărți în natură, și acesta este cazul nostru. Fie imposibilitate din cauza naturei, sau configurațiunei imobilului de împărțit, fie imposibilitate din cauza deprețierii imobilului prin o mare parcelare sau din cauza prezenței între erezii a unui străin, care conform art. 7 din constituțiune, n'are dreptul d'a deține imobile rurale, procedura de urmat este aceeași: imobilul va trebui a se vinde și prețul se va împărți între coerezii, pentru satisfacerea respectului cuvenit proprietății și pentru respectarea dreptului de a succede;

Considerând că obiecțiunea intimatului, cum că vinderea forțată a imobilului rural, din cauză că unul din coerezii este străin, ar fi contrarie dispozițiunei art. 736 al. I. c. civ., care dă dreptul unui coerede să și reclame în natură partea sa imobiliară, nu este întemeiată, pentru că principiul pus de art. 736 al. I c. civ. nu e absolut, ci suferă temperamente, proba este al. II al art. 736;

Considerând ca obiecțiunea intimatului consistând în a susține, că, de s'ar admite că imobilele rurale, aflate într'o succesiune care s'ar cuveni sau la care ar participa un străin trebuie să vândute, nu se vede cine este persoana care ar transmite cumpărătorului proprietatea imobilului vândut, este de asemenea nefondată, de oare-ce ceea ce lipsește eredelui străin nu e dreptul de proprietate asupra succesiunei, ci dreptul de a deține imobilul rural;

Considerând că, în specie, nu se poate invoca nici doctrina nici jurisprudența franceză, căci, încă o dată nici *le droit d'aubaine* sau confiscățiunea, nici exeredența din cauza calității de străin nu figurează în legiuirile române, și n'au intrat în cadrul modificațiunilor ce s'au adus la 1879, constituțiunei din 1866, ba, din contra, confiscarea e absolut interzisă de constituțiune prin art. 19 iară exeredența, în ce privește imobilele rurale, fiind o adevărată expropriere, nu se

poate face tot conform constituțiunii de cât după o justă și prealabilă despăgubire ;

Că, pentru toate aceste motive, Eleonora A. Anagnostopol este în drept a cere ca partagiul averii succesoriale rămasă de la defunctul ei părinte legitim, N. Luscan, să se exercite asupra întregii lui averi, rămânând ca dânsa să-și ia în bani partea sa din imobilele rurale ;

Că, ast-fel fiind, apelul interjactat de Eleonora A. Anagnostopolu contra sentinței No. 146/96 a trib. Buzău este fondat și ca atare cată a se admite.

Având în vedere și dispozițiunile art. 334 pr. civ.

Pentru aceste motive ;

Admite apelul făcut, reformează sentința tribunalului și ordonă eșirea din indivisiune asupra întregii averi rămasă de la defunctul N. Luscan.

(ss) Ar. Eustațiu, D. Giuvaru, C. G. Dâmboviceanu, G. Fleislein.

Grefier, (s) C. Carabela.

LEGEA REPAUSULUI DUMINICAL

Graba cu care a fost alcătuită legea repausului duminical și dispozițiunile mai mult de cât vexatorii ce s'au strecurat într'ênsa, au provocat o nemulțumire generală. A trebuit să vină ziua de 10 Maiu ca să se vadă și mai mult cât de defectoasă este această lege. În aceasta zi, zi scumpă tuturor Românilor, una din podoabele capitalei era frumusețea cu cari comercianții, mai ales din centrul orașului, decorau magazinele lor. Anul acesta însă legea repausului duminical, lege destinată a încuragia *lenea universală*, fiind în vigoare, magazinele au fost închise, ast-fel că foarte, foarte puține din ele au fost decorate, și mai nici unul n'a fost iluminat. Guvernul a voit să lase în acea zi târgul și prăvăliile deschise, și a și avisat pe comercianții, prin poliția că, poate ține magazinele deschise, însă fără a vinde și fără a obliga pe amploiații lor să stea la prăvălie, lucru ce nu convenea de loc comercianților ; cu toate acestea mulți din ei erau hotărâți a ține deschis, însă sentinela neadormită a *repausistilor* veghia, și din cele patru unghiuri ale capitalei amploiații comerciali, reprezentați prin câte-va zecimi de ovreiași, s'au întrunit și au protestat, amenințând că în ziua de 10 Maiu vor face manifestațiuni de protestare, sau mai nimerit zis, scandal. Resultatul a fost că în ziua de 10 Maiu prăvăliile au rămas închise, și dacă prin mahalale vre un nenorocit de bărbier sau băcănaș s'au încercat să lase ușa de la prăvălie deschisă câți-va reprezentați ai amploiaților comerciali au știut să le impună respectul legii prin argumente foarte convingătoare—bombardarea cu pietre,—însă de loc legale dar foarte în armonie cu starea de cultură a acestor noi stăpâni ai capitalei. Și cum să nu fiă, sau cel puțin să se creadă stăpâni ai capitalei, când un ziar politic, vorbind de protestarea lor în potriua deschiderii prăvăliilor pe ziua de 10 Maiu, susține că guvernul a revocat dispozițiunea de a se ține în acea zi magazinele deschise, în fața protestărei și a atitudinii energice a populațiunii capitalei! Asta-i prea mult ! Câți-va amplo-

iați comerciali să fiă luați drept populațiunea capitalei ! Dacă populațiunea capitalei s'a indignat și a protestat energetic, a fost tocmai în contra închiderii târgului și a prăvăliilor în zilele de sărbători. Noi, cari facem parte din populațiunea capitalei, nu ținem cât-și de puțin să fim confundați cu acei domni cari au spart geamurile pe la prăvălii. Ar trebui ca autoritățile în drept să ia măsuri energice spre a dovedi acestor scandalagii, că, pe lângă legea repausului duminical, sunt și alte legi cari ocrotesc ordinea publică și liniștea cetățenilor.

Credem că este timpul, cum am spus și într'unul din numerile trecute, ca să se reglementeze cât mai neîntârziat aplicarea acestei legi, căci ast-fel cum este astă-zi aplicată, nu corespunde intențiunii celor ce au propus-o și au votat-o ; căci cum a mai spus-o, nimeni nu i-a trăsmit prin minte că pâinăriile, măcelăriile și locurile unde se vând legume intră în categoria prăvăliilor ce trebuiesc ținute închise, toată ziua, în zilele de sărbători. Și ce e mai curios, această lege lovește tocmai în clasele muncitoare și sărace, căci săracul nu poate dispune de mijloace ca să se aprovizioneze cu de ale mâncărei pe două zile, și chiar de s'ar putea aprovisiona, nu dispune de confortul necesar spre a putea apăra provisiunile sale de stricăciune pe timpul căldurilor caniculare de care suferim vara.

Dar muncitorii cu ziua, dar lucrătorii din ateliere cari sunt plătiți cu ziua cât perd cu acest repaos forțat în zilele de sărbători ; numai în luna Maiu câte sărbători sunt peste duminică ! În aceste zile ce mănâncă acești nenorociți ? Și când te gândești că această lege a fost reclamată mai mult de aceia cari în numele umanității, cer îmbunătățirea traiului muncitorimeii !

Nu credem să există o lege a cărei modificare să se impună, și să fie mai imperios cerută, de cât legea repausului duminical.

Noi am declarat-o : lucrătorii din ateliere, și amploiații comerciali, nu sunt robi, trebuie să aibă și ei ore de repaus și distracție, și bine a făcut legiuitorul de a impus repausul duminical cu începere de la amiază ; nu credem însă că a făcut bine când a impus ca sărbătorile prevăzute în lege, târgul să fiă închis toată ziua ; aci dar o modificare se impune și anume : împuținarea acelor sărbători, și pentru cele ce vor rămâne în lege, închiderea târgului să se facă ca și pentru Duminică : de la amiază.

Însă un cuvânt și terminăm : Nu pricepem pentru ce fotografi, cari aproape numai duminicile și sărbătorile fac afaceri, sunt opriți de a lucra, cel puțin stăpânii singuri nu și lucrătorii lor. — Credem că chiar d-nii amploiații comerciali se vor uni cu noi ca să ceară ca fotografi să lucreze duminicile și sărbătorile, căci și d-lor voind să transmită posterilăței interesantele lor fețe nu vor putea nici odată, căci în orele în cari d-lor sunt liberi, fotografi sunt închiși, după lege.

Dar debitanții de tutun, de ce să țică închis ? Ei nu sunt negustori, ei sunt funcționari însărcinați de regie să-și vândă produsele sale, în schimbul unei minime remunerațiuni. Legea nu a putut să-și prevadă.

Dar friserii și bărbierii ?

De ce prăvăliile lor să nu fie asimilate cu farmaciile ? Oare ei, prin curățenia ce procură cetățenilor, nu con-

tribue, ca și farmaciștii, la întreținerea igienei și salubrității publice? Ba ceva mai mult. Sunt mii de friseri și bărbieri cari sunt autorizați să pună ventuze și lipitori, și al căror concurs este de multe ori reclamat de urgență, ce se face bolnavul căruia medicul îi prescrie ventuze sau lipitori, și nu are cine să i le pună, din cauza închiderii friseriilor și bărbieriilor?

Cerem dar imperios reglementarea legii spre a se lămuri odată cari sunt magazinele ce trebuiesc să stea închise duminicile și sărbătorile.

INFORMAȚIUNI

În numărul trecut, am anunțat că la palatul justiției iarăși a căzut o parte din tavan, chiar în locul unde a căzut astă iarnă și unde a fost reparat.

Ei, cine are dreptate acum? Noi cari am susținut că tavane fără șipci și fără trestie, puse numai pe beton neted, fără asperități, și când sunt de grosimea și greutatea tavanelor din palatul justiției, nu pot ține, sau d-l Mincu, care, din înălțimea științei d-sale arhitecturale, avea aerul, prin scrisoarea ce a publicat la adresa noastră într'un ziar din capitală, să ne plângă pe noi, că suntem așa de profani și de inapoiți în materie de construcțiuni! S'a cam grăbit d-l Mincu să ne plângă pe noi, când trebuia să plângă pe aceia cari au fost însărcinați cu conducerea și supravegherea lucrărilor și cari n'au văzut că în mortierul de tencuit este prea mult nisip și prea puțin var.

Fiind-că vorbim de palatul justiției, atragem serioasa atențiune a d-lui arhitect al palatului, să se mai derangeze puțin și d-sa, că doar nu de geaba ia leafă, și să se preumbe prin galeriile, dacă nu prin curțile palatului, și va vedea cum multe din burlanele de scurgere ale sghiaburilor sunt sparte, din care cauză apa ploilor se scurge pe pereți umplându-i de umezeală și făcând să cază tencuiala.

Ca să revenim la modul cum lucrările palatului au fost conduse, să mai arătăm încă un fapt.

Mobilierul palatului adus din străinătate, făcut din stejar, de altminterlea destul de frumos a început să crape pe alocurea, fie din cauză că lemnul nu a fost destul de uscat, fie poate din cauză că, în mare parte, mobilierul nu este lucrat numai din stejar, ci numai din plăci subțiri de stejar aplicate pe alt lemn.—Greșala, a fost, în cea ce privește mobilierul, că s'a publicat licitația târziu, abia cu un an și ceva înainte de a se găti palatul, ast-fel că cele mai însemnate case din țară și străinătate, cari ar fi vrut să concureze nu s'au prezentat fiind-că timpul, în care li se cerea a da gata mobilierul, era foarte scurt.

Tot în privința mobilierului am dori să scim un lucru: Când s'a contractat facerea mobilierului cu casa asupra căreia s'a judecat, s'a prevăzut în contract cum trebuie să fie mobilierul? dacă trebuie să fie masiv sau placagiū, sau s'a scăpat din vedere să se prevadă acesta. Iată ce am vrea să știm, și nu credem că d-l Mincu să se formalizeze de această întrebare atât de inofensivă.

Erī Sâmbătă orele 6 p. m. sau închis debaterile în procesul furtului de la Finanțe, care a răpit 5 ședințe în zilele de 8, 14, 15, 16 și 17 Mai cor.

Inculpatul Petrescu a fost apărat cu foarte mult talent de d-nii avocați I. Vilacros și Petre Stroescu; Niță Florescu de către d-l Mihail Korné; soția lui Florescu de către d-l Coslinsky; Bekeru s'a apărat singur; iar soția sa a fost apărată de d-l avocat G. Baroși. Din partea părților civile a pledat: d-l Delavrancea pentru d-l Casier Moteanu și d-l D. Carp pentru Ministerul de Finanțe iar d-l Const. Broșeanu din partea Eforiei Spit. Civile.

Tribunalul fiind compus din d-nii Ștefănescu prim-președinte, Mavrus membru și Petrescu supleant a pronunțat următoarea sentință:

Condamnă pe Petrescu ca autor principal al furtului la un an închisoare corecțională; pe Niță Florescu la 6 lnni; pe soția lui Florescu la 1 lună, ca tăinuitoră pentru furtul de la Finanțe.

Femeia lui Bekeru s'a achitat și Florescu pentru furtul de la Eforie în lipsă de probe.

S'au mai condamnat și la despăgubiri civile și cheltueli de justiție.

Bekeru a declarat că se mulțumește pe osânda dată. Cei-Palți vor face apel.

Primum No. 2 din mult apreciatul și interesant. Acest număr cuprinde:

Th. Ștefănescu, biografie.—Bursa din București.—Buletin financiar.—Informațiuni.—Comerțul de grâne.—Buletin agricol.—Situația agricolă în străinătate.—Licitațiuni.—Poliți protestate.—Inregistrări de firme.—Sequestre ordonate.—Buletinul navlului pentru șlepură.—Insolvențe și firme declarate.—Anunțuri.

BIBLIOGRAFII

A apărut 2 volume:

TRATAT TEORETIC ȘI PRACTIC PROCEDURA CIVILĂ

Primul volum conține: Legea judecătorielor de pace, acțiunile posesorie, acțiunea de revendicare, regulamentul de hotărânică, legea de expropriere pentru cauză de utilitate publică.

Volumul al II-lea conține:

ESECUȚIUNEA SİLITĂ

Ambele volume fiind de mare folos, magistraților, avocaților și studenților în drept, ele se găsesc de vânzare la autor *str. Plantelor No. 39*, și se pot procura în urma unei scrisori și a înaintării costului prin mandat poștal.

A apărut în editura librăriei Carol Müller:

CODUL CIVIL ROMÂN

adnotat cu jurisprudența Curței de Casație și precedat de un index alfabetic

de
C. HAMANGIU
Procurorul Tribunalului Ilfov

Un volum de 600 pagini, format portativ. PREȚUL 3 LEI broșat și 4 LEI legat flexibil în pânză. De vânzare la toate librăriile.